

„Hospodin je světlo mé a moje spása, koho bych se bál? Hospodin je zástita mého života, z koho bych měl strach?“ praví se v jednom Davidově žalmu a patří k tomu rada: Člověče, buď rozhodný, buď udatného srdce a svou naději slož v Hospodina!

Jan 20,19-31: *Téhož dne večer – prvního dne po sobotě – když byli učedníci ze strachu před Židy shromážděni za zavřenými dveřmi, přišel Ježíš a postavil se uprostřed nich a řekl: „Pokoj vám.“ Když to řekl, ukázal jim ruce a bok. Učedníci se zaradovali, když spatřili Pána. Ježíš jim znovu řekl: „Pokoj vám. Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého. Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpuštěny, a komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“ Tomáš, jinak Didymos, jeden z dvanácti učedníků, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní mu řekli: „Viděli jsme Pána.“ Odpověděl jim: „Dokud nevidím na jeho ruku stopy po hřebecích a dokud nevlořím do nich svůj prst a svou ruku do rány v jeho boku, neuvěřím.“*

Osmého dne potom byli učedníci opět uvnitř a Tomáš s nimi. Ač byly dveře zavřeny, Ježíš přišel, postavil se a řekl: „Pokoj vám.“ Potom řekl Tomášovi: „Polož svůj prst sem, pohleď na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuj a věř!“ Tomáš mu odpověděl: „Můj Pán a můj Bůh.“ Ježíš mu řekl: „Že jsi mě viděl, věříš. Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili.“ Ještě mnoho jiných znamení učinil Ježíš před očima učedníků, a ta nejsou zapsána v této knize. Tato však zapsána jsou, abyste věřili, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, a abyste věřice měli život v jeho jménu.

Gn 1,2-4: *Země byla pustá a prázdná a nad propastnou tůňí byla tma. Ale nad vodami vznášel se duch Boží. I řekl Bůh: „Bud' světlo!“ A bylo světlo. Viděl, že světlo je dobré, a oddělil světlo od tmy.*

Jedno ze čtyř vyprávění o Ježíšovi (kterým říkáme evangelia), to Janovo, nezačíná Ježíšovým narozením, ale ohlíží se ještě mnohem dál. Až tam, kam lidská paměť nesáhá a představivost nestačí. Úplně na začátek. Kde se vzalo to, co tu bylo, to nevím, ale za moc nestálo. Pusto, prázdno a tma. Pak si Bůh vzal slovo a začaly se dít věci. Bůh dopřál život všemu, co se hemží po světě, taky člověka do toho světa postavil a vdechl mu do chřípí dech života. A tak jsme tu a máme se co ohánět, abychom ten život nepromarnili a aby nezůstal pustý, prázdný a temný.

Vypravěč Jan tedy začíná tím, že na začátku bylo slovo. A nepromarněnému životu říká život věčný – což vůbec není informace o jeho délce, ale o náplni: že nepodléhá zkáze kvůli starostem, nesnázím či vrtochům všedních dnů. Bůh tak miloval svět, že udělal, co mohl, aby člověka provázelo jeho požehnání a aby nemusel žít na prahu nějakého pekla. Má to však háček: člověk musí chtít. A pokud chce, musí se učit, jak Boží nabídce důvěřovat a jak se na ni spolehnout. Jedním slovem se tomu říká víra, a ta není povinná a nikoho k ní nelze nutit.

Boha totiž nikdy nikdo neviděl. To se pak těžko důvěřuje a spoléhá, když nemáte žádné hmatatelné důkazy, že to celé není jen fáma nebo blud. Boha nevidíte, ale má tu své vyslance. Ježíš byl Boží velvyslanec, vyslaný mezi lidi, aby se s nimi přátelil a učil je a zachraňoval z malérů – a to všechno byla znamení, že máme na dosah ten nepromarněný život a že stojí za to do něj investovat svou důvěru. Víra neznamená něco se naučit, nýbrž toužit po nepromarněném životě a hledat k němu cestu a v rámci toho hledání se spolehnout, že nám ho Bůh nabízí. Lidem to pomalu docházelo a zjišťovali, že nepříjemné doby temna najednou vystřídalo svítání a světlo.

Kdyby Janovo vyprávění končilo tady, dalo by se uzavřít přesvědčením, že když jste Bohu nablízku, bude vám hej a zlo vám nehrozí. Učedníci však znepokojeně koukali, že zrovna Božímu vyslanci Ježíšovi zlo hrozí, a nerozuměli proč. A když viděli Ježíšův neslavný konec a smrt, vysvětlili si to jako prohru a jako umíráček všemu, nač se díky němu těšili a v co doufali. Takže zase měli

v duších pusto, prázdno a tma a to když se vám přihodí, snadno se tam zabydlí smutek a strach a jako by vám někdo zhasl na životní cestu.

Učedníci se raději zamkli (už si zvykli se bát) a v hlavě měli zmatek. A pak se stalo cosi, co připomíná ten dávný začátek: když to za moc nestojí, jen pusto a tma, vezme si Bůh slovo. Učedníkům se náhle rozsvítilo, že ten bídný konec, který je rozladil, vůbec neznamená konec. Boha už zas nikdy nikdo nevidí, a o to víc to teď bude na nich, aby se stali vyslanci Božího slova, a i kvůli tomu to ani pro ně konec není. Jak na to přišli? Vypravěč to líčí tak, že Boží vyslanec Ježíš stál uprostřed nich („kde se tu vzal, vždyť jsme se radši zamkli, ne?“) a pak na ně dechl, zrovna tak jako když na počátku vdechl Bůh člověku do chřípí dech života.

“Kde se v nás ta radost bere? Vždyť jsme měli v duši zamčeno a zhasnuto,” podivovali se. Když je Bůh nablízku, máte pocit, že se vám nic zlého nemůže stát – ten pocit mívali. Pak zjistíte, že se vám něco stát může – i tohle zjistili, proto ta tma v duši. A teď je tam opět světlo a oni začínají chápat, odkud se to světlo bere: z toho, že Bůh sebral zlu jeho pravomoc. Sice je silné, ale Bohu vás nevezme.

Ježíš splnil, co měl, a odchází k nebeskému Otci, ale ještě předtím své následovníky poslal, ať jdou mezi lidi, jejichž život podléhá zkáze kvůli starostem, nesnázím či vrtochům všedních dnů, a ať i jim předají tu nabídku života v blízkosti Boží, nikoli na prahu pekla a v zápachu té zkázy, co jí promarněný život podléhá.

Všechno to pak vyprávěli jistému Tomášovi, který k nim patřil, ale tu neděli, kdy se to stalo, zrovna chyběl. A protože u toho nebyl a nezažil to setkání na vlastní kůži, nezbývá mu, než aby se spolehl na vyprávění apoštolů.

Tohoto momentu si všimněme velmi pozorně. Nebyl u toho a může se tak nanejvýš spolehnout na slova apoštolů. Tomáš je pro nás veledůležitá postava – taky jsme u toho nebyli a všechno to máme jen z vyprávění apoštolů. A aby nás vypravěč Jan přesvědčil, že to píše opravdu pro nás, jde nám ještě kousek naproti. “Tomuhle neuvěřím, dokud mě nepřesvědčí nějaký důkaz,” povídá Tomáš. Jenže jak by takový přesvědčivý důkaz měl vypadat? Jak se dá dokázat,

že nepromarněný život je lepší než přebývání na prahu pekla? Máme za to, že radost je lepší než strach, ale copak se to dá vědecky dokázat? Můžete se leda spolehnout na zkušenost těch, kdo to zažili, a časem si tu zkušenost třeba pořídíte i sami. Důkaz to sice není, ale víra žádné důkazy prostě nemá. S vírou se to má jinak:

Tomáš zjistil, že se celá ta nabídka týká i jeho. To právě nejde dokázat, to se vás buď osobně dotkne, nebo ne. Tak jako můžete tisíckrát číst o lásce, jak je skvělá, a nic to s vámi nedělá, dokud ji nezažijete na vlastní kůži. Takhle se dotklo Tomáše setkání s Boží přítomností a on na to řekl: “Můj Pán a můj Bůh” a tím zájmenem „můj“ vyjádřil, že teď už je to i jeho příběh. Uvěřil, že je nepromarněný život lepší než přebývání na prahu všedního pekla a že recept na ten nepromarněný život našel u Ježíše.

Ježíš se přátelil s lidmi a zachraňoval je z malérů a všechno to byla znamení, že máme na dosah nepromarněný život, protože nám ho Bůh nabízí. Takových znamení Ježíš poskytl lidem celou řadu, napsal v závěru své knihy evangelista Jan a dodal: a já jsem jich pár zapsal, abyste se o tom dočetli i vy a abyste i vy uvěřili. Jako kdysi pochybující Tomáš.

No a proto čtete Bibli: abychom se s těmi znameními potkali a abychom je pak našli i kolem sebe. A aby do našich potemnělých duší a skleslé nálady vstoupila naděje a pokoj. Vždyť Bůh tak miloval svět, že se vypravil mezi lidi a sám sebe jim dal, aby každý, kdo se na něj s důvěrou spolehne, nežil na kraji pekla, ale aby žil v Boží blízkosti nepromarněný život.

Požehnání:

Když se v Janově evangeliu odcházející Ježíš loučil s učedníky, řekl jim: Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne jako dává svět, já vám dávám. Ať se srdce vaše nechvěje a neděsí!

Proto si, milí přátelé, načerpejte Boží posilu pro svá životní úskalí a pro všechna svá životní rozhodnutí a potom k nim jděte v pokoji. Kéž vás při tom všem Boží pokoj doprovodí. Amen.